No. 1158 Zaterdag 10 Maart 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 9 Maart.

De nieuwe Begrooting.

I.

Met ware belangstelling begroetten wij op den eersten Dinsdag van Maart de Koloniale huishoudelijke Begrooting voor het dienstjaar 1907. Zulk een begrooting is altijd een uitgebreid werkprogram, een werkprogram, niet slechts met groote lijnen aangegeven, zooals in een openingsrede van den Kolonialen Raad, maar zelfs tredend in de kleinste bizonderheden. Stap voor stap kan men nagaan, wat het Bestuur van plan is, en op welke wijze Het onze Kolonie zal beheeren.

Een huishoudelijke begrooting heeft het volste recht op onze warme belangstelling; reden waarom wij tot een uitvoerige bespreking daarvan zullen overgaan.

„Als algemeen beginsel bij de samenstelling van het ontwerp heeft wederom het streven vooropgezeten om elke uitgave, die niet onafwijsbaar noodig geacht wordt, te vermijden," zegt de Gouverneur in zijne Memorie van Toelichting, waarom ook verschillende gewenschte, maar nog niet noodzakelijk geachte voorzieningen niet in de begrooting werden opgenomen.

Niettegenstaande deze beperking tot het beslist noodzakelijke zijn de uitgaven voor 1907 geraamd op ƒ860,607.35 of slechts ƒ830.06½ minder dan verleden jaar, toen de uitgaven ter wille van buitengewone omstandigheden ƒ40,000 hooger waren dan voor 1905. Dit hooge cijfer vindt zijn verklaring voornamelijk in de ƒ34,000 voor waterverschaffing — waarvoor dus ƒ24,000 meer zal worden besteed dan dit jaar — en in de noodzakelijk hoogere uitgaven voor allernoodigste herstelling van landsgebouwen.

„De raming der ontvangsten beloopt ƒ508.520 — of ƒ3,100— meer dan de voor 1906 geraamde som van ƒ505,420—, hoewel, in verband met de te verwachten lagere schatting van de grondeigendommen, de raming van de grondbelasting ƒ9,000 lager is gesteld en, op grond van de in 1905 teruggeloopen opbrengst van de belasting op de opdracht van onroerende zaken, de raming van dit middel met ƒ3,000.— is verlaagd."

Wij mogen derhalve hieruit besluiten, dat voor 1907 de opbrengst der overige middelen het verlies van die ƒ 9,000+ƒ3.000 niet alleen zal dekken, maar zelfs nog een batig saldo opleveren van ƒ3,100 en dus eigenlijk ƒ15,100 hooger geraamd is dan voor 1906.

Nu, wanneer de Kolonie ieder jaar werkelijk ± ƒ15,000 meer opbracht, mogen wij ten zeerste tevreden wezen; dat zou een vooruitgang wezen van ruim 3 3|10 %, zoodat wij in ± 30 jaren er weer bovenop zijn en al onze uitgaven door onze inkomsten zullen kunnen dekken. Wij hopen, dat dit werkelijk zoo zijn moge, maar vreezen, dat men altijd nog teert op den handigen zet van vijf jaar geleden toen, na het vertrek van Mr. BARGE, de uitgaven enorm hooger werden geraamd en de inkomsten veel minder dan men gewoon was. Voordat men weer op het gewone niveau is terecht gekomen kunnen wij moeilijk een zuiver oordeel vormen, of de meevallertjes thans door handige berekeningen verkregen, ook werkelijk te danken zijn aan vooruitgang en bloei van de Kolonie.

De verschillende begrootingen missen nu eenzelfde punt van vergelijking. Vroeger viel alles tegen, en moest Holland altijd bijpassen, omdat de inkomsten te hoog werden geraamd en onmogelijk op konden brengen, wat beraamd was. Er werd toen o. a. ook immer een inkomst berekend voor de transitrechten, die Venezuela aan onze posterij schuldig was en welke tot op den dag van heden nog niet betaald zijn, welke post onmiddellijk door het nieuwe Bestuur wijselijk op de begrooting voor *Memorie* werd uitgetrokken. Vroeger moest alles tegenvallen, omdat bij de te hoog berekende inkomsten de uitgaven steeds zoo laag mogelijk werden gesteld. Het valt immers niet te ontkennen, dat de tactiek der Gouverneurs van Curaçao geheel gewijzigd kon worden, nu Holland in de laatste jaren geheel anders gedaan werd tegenover de Kolonie dan vroeger. Dankbaar erkennen wij, dat de geldelijke bijdragen van het Moederland veel gemakkelijker en veel ruimer beginnen te vloeien. Men behoeft nu niet langer zijn best te doen om de rijksbijdrage zoo gering mogelijk te laten schijnen op het papier der ingediende begrooting. Het toch niet te vermijden *tekort* mag nu in ronde cijfers worden weergegeven. Men moet nu alleen oppassen, dat de begrooting eenmaal vastgesteld, niet weder wordt overschreden. Men wil in Holland weten, waar men mee af is, en niet telkens meer geven dan waar men op had gerekend.

Door de uitgaven hooger te stellen en de inkomsten lager, moet men noodzakelijk meevallertjes krijgen. Dat is wel zoo pleizierig dan tegenvallertjes. Maar men mag 't daar om nog niet laten voorkomen, alsof er werkelijk reeds zooveel is bereikt en de Kolonie in de laatste jaren werkelijk zooveel is vooruit gegaan. Wij spreken er nog niet eens van dat de subsidie van het rijk bijna verdriedubbeld werd. Al was vermeerdering van subsidie in die mate misschien niet noodig, verhooging van 's Rijks bedrage was toch dringend noodzakelijk. Dat hoogere subsidiecijfer rekenen wij op zich zelve volstrekt nog niet als achteruitgang. Maar in de M. v. T. staat te lezen, dat voor 1907, „ook de opbrengst der middelen kan meevallen *gelijk in de drie afgeloopen jaren het geval is geweest.* (Cursiv. Red. Am.)

Dat meevallen, nu wordt berekend volgens de raming der opbrengst gedurende die drie jaren. En dat is een verkeerd punt van vergelijking, waardoor de gevolgtrekking valsch is.

Doordat de *raming* der inkomsten veel *lager* werd gesteld, moest de *opbrengst* wel medevallen en *hooger* zijn dan de berekening. Om een juiste berekening te maken moet men de opbrengst der middelen gedurende de laatste jaren vergelijken met de *werkelijke* opbrengst in vroegere jaren; eerst dan kan men in waarheid zien of er vooruitgang bestaat. Nu slaat dat meevallen alleen op de berekeningen op het papier en is volstrekt geen beeld der werkelijkheid.

Hoeveel de raming verschilt tusschen nu en vroeger moge blijken uit het volgende staatje:

Feuilleton.

ONDERZEEËRS.

't Een en ander over onderzeesche booten, of kortweg onderzeeërs.

Onderzeeërs moeten eerst en vooral dienen om vijandelijke oorlogschepen te verrassen en ze in de lucht te doen springen: Hare volmaking hield met die der torpedo's steeds gelijken tred. Tusschen beide zijn zeer naverwante konstrukties aan te wijzen. Cornelius Drebbel bouwde in 1624 een onderzeeboot, waarmee hij de Theems opvoer van Westminster tot Greenwich.

David Buschnell vervaardigde in 1742 een onderzeëer, waarmede hij een ontploffingswerktuig aan den bodem van 't vijandelijke schip wilde bevestigen. Later werd nog een uurwerk aangebracht om de ontploffing automatisch te doen plaats hebben.

In 1804 volgde Robert Fulton met een dergelijke konstruktie. Sedert hebben ontelbare bouwwijzen 't licht gezien.

Bauer maakte te Kiel in 1850 een groote onderzeëer, om de Deensche vloot aan te vallen. Bij een proefneming in de haven zonk het schip en werd eerst in 1880 gelicht.

In den Amerikaanschen burgeroorlog maakte men met goed gevolg tegen de pantserschepen der Noordelijke-Staten gebruik van kleine onderzeesche booten.

Onderzeesche booten hebben met veel meer moeilijkheden te strijden dan de gewone zeeschepen. De wrijving en de zwaarte zijn veel grooter, ze hebben den vorm van een vischtorpedo. Gaan ze onder water, dan wordt water als ballast ingenomen, de schoorsteen wordt neergelaten, afgesloten en 't vuur wordt door stoom uitgedoofd. De machine wordt nu gevoed met stoom van 4 tot 5 atmospheeren. Twee ter zijde aangebrachte schroeven overwinnen den opstuw naar boven, een vertikaal en horizontaal roer dienen tot stuur. De bemanning telt slechts enkele personen. Lanceerbuizen en torpedo's worden meegevoerd.

Gustaaf Zédé bouwde een electrische onderzeëer, die in 1893 van stapel werd gelaten.

Frankrijk is het land, waar men zich het grootst aantal jaren met de constructie en beproeving van onderzeesche booten heeft bezig gehouden, en waar men de betrekkelijke waarde van het grootst aantal typen heeft beproefd. Wel zijn zulke vaartuigen van zeer uiteenloopende grootte en vorm in vrij groot aantal bij de Fransche marine in dienst, maar de aanschaffing dezer booten heeft niet zoo stelselmatig plaats gehad als men veelal meent.

Italië bouwde zijn Pullino ook in 1893.

Het eveneens in 1893 door Bolsamello gebouwd onderzeesch schip heeft den vorm van een kogel en is van buiten van haken en tangen voorzien. Het beweegt zich gemakkelijk en dient om voorwerpen van den bodem der zee op te halen.

De Portugeesche onderzeëer „Mello" heeft een periskoop d. i. een cylinder van 20 cM. middellijn, die over den waterspiegel geschoven wordt en aan 't spitse eind een prisma draagt, waardoor de horizontaal invallende lichtstralen beneden op een plaat worden gereflecteerd en daar als in een camera obscura een beeld geven. Het prisma is om een vertikaalas draaibaar, zoodat men den geheelen gezichteinder verkennen kan.

Ter aanvulling van hetgeen we hierboven schreven, willen we de volgende uiteenzetting van de „Tel." hier nog insluiten. De schrijver koos daarbij tot punt van uitgang „De Schelde" te Vlissingen, een onderzeëer, die thans bij de Kon. Maatschappij aldaar in aanbouw is.

De romp heeft den vorm van een reusachtige dikke sigaar, met vóór en achter een punt, en is vervaardigd van vingerdikke staalplaten, welke vastgeklonken zijn aan de cirkelvormige spanten, waarvan de middellijn op het dikste gedeelte der boot ongeveer 3 M. is, en die naar voor en achter geleidelijk kleiner worden. In het voorste gedeelte van de boot is de lanceerbuis voor de torpedo's aangebracht, welke in de voorste punt uitmondt, en daar gesloten wordt door middel van een zware, naar boven scharnierende klep. Achter aan de boot vindt men het verticale roer en de beide horizontale roeren, welke door middel van uit de boot met stuurtoestellen behandelbare stangen, worden bewogen. De schroefas loopt door de achterste punt van het vaartuig en draagt een driebladige schroef. Boven op het sigaarvormig lichaam staat een verhoogde bronzen commandotoren, van boven voorzien van een ronde opening, welke door middel van een klep waterdicht kan worden gesloten, en met smalle spleten in den opstaanden kant, waarin dikke glaasjes geplaatst zijn, waardoor de commandant den omtrek kan verkennen. Een soort van bovenbouw van lichte platen verschaft nog een soort van dekgelegenheid, waar men met zeer kalme gesteldheid der zee een luchtje kan scheppen. In dien bovenbouw zijn

A. *Belastingen.* *Curaçao*	*Raming voor* 1900	1907
a. Belasting op grondeigendommen en hypotheken	f 84,000	f 65,000
b. Zegelrecht	9,500	8,500
c. Haven- en veiligheidsrecht	6,000	5,300
d. Licht- en bakengeld	3,000	2,700
e. Belasting op den invoer	80,000	92,000
f. Accijnsrecht op sterke dranken, wijn en bier	72,000	73,000
g. Patent op de uitoefening van het bedrijf van slijter of tapper en het houden van koffiehuizen, logementen en sociëteiten	13,500	15,000
h. Belasting op veer- en vrachtponten	900	900
i. Belasting op den openbaren verkoop van roerende zaken	3,500	1,800
k. Belasting voor de weerbaarheid	8.000	*Memorie*
l. Recht van successie en van overgang	3,000	3,000
m. Belasting op de opdracht van onroerende zaken	8,000	3,000
n. Uitvoerrecht op metaalertsen en alle soorten van phosphorzure kalk, gewonnen op de eilanden Curaçao en Klein-Curaçao	*Memorie*	500
o. Loodsgelden	26,000	28,000
p. Belasting op het houden van rijtuigen en op de uitoefening van het bedrijf van stalhouder	3,500	2,200
q. Belasting op loterijen	*Memorie*	*Memorie*
r. Slachtgeld van vee in het eerste district	7,000	7,000
s. Belasting op het houden van honden		700

Volgens de zeer voorzichtige raming van 1907, zoodat de vrees voor tegenvallers is buitengesloten, blijkt, dat onze grondeigendommen hoe langer hoe minder waarde krijgen, sinds 1900 een verlaging van f 19,000, terwijl de invoer sinds dien tijd met f 12000 is verhoogd.

Toch zeker geen bewijs, dat de landbouw hier erg bloeit en de grond aan productiviteit gewonnen heeft. Want voornamelijk worden er meerdere voedingsmiddelen ingevoerd. Daarentegen brengen de sterke dranken f 1000 meer op en bloeien de tapperijen etc.; zij geven aan de Kolonie f 1500 meer dan 7 jaren geleden.

De vooruitgang der Kolonie, te berekenen uit de opbrengst der belastingen is dus zoo heel groot niet.

Voegen wij hier nog het volgende staatje achter:

B. Inkomsten van onderscheiden aard. Curaçao	Raming voor 1900	1907
a. Leges	f 700	f 1,300
b. Verkoop van havenreglement	50	50
c. Boeten	1,000	550
d. Inkomsten van de posterij	70,000	26,000
e. Korting op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen	20,000	
f. Inkomsten van de vleeschhal	5,000	2,200
g. Agio op verkochte wissels	3,000	
h. Inkomsten van de bakkerij	1,500	1,400
i. Pakhuishuur van in entrepot aanwezige sterke dranken	150	100
k. Rente van het kapitaal, vroeger op het Grootboek der Nationale schuld ingeschreven van het West-Indisch pensioenfonds	5,278.19	4,950
l. Inkomsten van de gouvernementsbank	16,000	9,000
m. Opbrengst van de arbeidsloonen van gevangenen	*Memorie*	
n. Emolumenten ter griffie van hof van justitie en van het kantongerecht	500	400
o Salaris van de hypotheekbewaarder	750	500
p. Renten en pachtgelden van domaniale gronden in de buitendistricten	1,200	2,500
q. Bergloon van petroleum en andere lucht ontvlambare oliën	100	150
r. Terugbetaling van voorschotten	*Memorie*	500
s. Betaling door de concessionarissen der bruggen over de haven en over het Waaigat	750	500
t. Schoolgelden	14,000	13,000
u. Emolumenten ten kantore van den controleur der belastingen op den in—, uit- en doorvoer	5,000	7,000
v. Alle andere ontvangsten	3,000	2,500

Algemeene vooruitgang valt dus ook hieruit niet af te leiden. Alle artikelen zijn minder geraamd dan 7 jaar geleden, behalve de leges, pachtgelden, voorschot, en de emolumenten van den controleur. En 't zal dus zulk een wonder niet wezen, wanneer de werkelijke inkomsten hooger waren dan deze cijfers, die nog lager zijn berekend dan de raming van 7 jaren geleden.

Gelukkig kunnen wij echter wel op eenigen vooruitgang wijzen, en dat zullen wij de volgende week zeer gaarne doen. Ditmaal meenden wij duidelijk te moeten maken, dat men uit de woorden „terwijl ook de opbrengst van de middelen kan meevallen, gelijk in de drie afgeloopen jaren het geval is geweest" nog niet mag afleiden, dat die meerdere opbrengst ook reëel is en werkelijk bestaat. Dat *meevallen* geldt, volgens de redeneering van den Gouverneur, alleen in vergelijking met de *mindere* raming. Hieruit volgt alleen een vooruitgang op het papier. Hoe of de werkelijkheid er uit zal zien?

De inkomsten der geheele Kolonie worden geschat op f 508,520 terwijl de werkelijke opbrengst der belastingen en middelen in 1905 reeds f 575,647,32 bedroeg. Het groote meevallertje, dat ons derhalve ook nu in 1907 weder te wachten staat wordt veroorzaakt voornamelijk door de *te* lage raming en geeft op zich zelf volstrekt niet aan, dat de Kolonie evenveel is vooruitgegaan.

Middel om de rupsenplaag te voorkomen.

In de Juli-aflevering van *Cultura*, 17de Jaargang (1905) N°. 203 begon de Heer R. H. RIJKENS zijn langdradige verhandeling over „*De Landbouw van Curaçao en zijne toekomst*", in welke verhandeling ook een middel wordt aangegeven, niet slechts om de rupsen te bestrijden, maar zelfs om die te voorkomen. Wij geven het middel, zooals wij het vonden, aan de planters overlatende de waarde daarvan te beoordeelen. Daar het hier aangeduide middel weinig kostbaar is, zouden wij een ieder willen aanraden het toch eens te beproeven. Kwaad kan het zeker niet en oogenschijnlijk heeft het veel voor. De Heer RIJKENS schrijft aldus:

„Buiten de droogte heeft de maïsbouwer nog een vijand in ongedierte tegenover hetwelk hij op dit oogenblik nog machteloos staat en die hem zeer veel schade berokkent, ja menigmaal geheel vernietigt wat de droogte heeft gespaard. Een daarvan is de „worm", in werkelijkheid een rups. Zoodra de maïsplant een halve voet hoog is geworden, verschijnt ze, nestelt zich in 't hart van de plant en vreet alles kaal, wanneer niet een overvloedige regen een krachtigen groei doet ontstaan.

Deze massa rupsen kan onmogelijk de eerste generatie zijn van de weinige vlinders, die dan rondvliegen. Waarschijnlijk zijn deze juist de eerste tot volkomen ontwikkeling gekomen insecten, uit eitjes voortgekomen, gelegd voor het begin der droogte. Daar de rupsen steeds met den regen verschijnen, zijn er sommigen, die gelooven — en onder het geringe volk is deze meening mis schien wel algemeen gangbaar — dat de regen de kiemen (!) er van met zich voert.

Het bewijs, dat de rupsen afkomstig zijn uit eitjes, die van vóór de droogte dagteekenden, en niet uit zulke, gelegd door vlinders, voortgekomen uit poppen, welke al dien tijd in rust hebben doorgebracht, wordt geleverd door het feit, dat de rupsen niet zichtbaar zijn op plaatsen, waar de grond eenigszins diep is omgewerkt, of, waar men afval, waardelooze takken enz. heeft verbrand, vóór men ging zaaien. Waren ze afkomstig uit eitjes, pas gelegd door eerst na de droogte uitgekomen vlinders, dan moesten ze even goed voorkomen op planten, op dergelijke plekken gekweekt, daar een vlinder zeker zoo goed op die planten zijn eitjes zal leggen als op alle andere.

Ik merkte het genoemde feit het eerst op het eiland St. Martin in eene katoenaanplant. Deze was aangelegd op een stuk grond dat vóór dien steeds tot weide had gediend. Ten behoeve van het planten van het katoen had men den bodem slechts pleksgewijze opgebroken. De planten werden door de rupsen opgevreten zoodra ze enkele blaadjes hadden gemaakt. Op sommige groote plekken echter waren ze van de rups bevrijd gebleven, goed doorgeschoten en stonden zij reeds te bloeien. En dit waren juist de plaatsen waar men het struikgewas, 't welk hier en daar had gestaan, had verbrand. De rups, waarvan mij eenige exemplaren werden vertoond, scheen oppervlakkig gezien, van dezelfde soort als de op Curaçao voorkomende, een ongeveer 2 cM. lang, groenachtig rupsje met donkere strepen over de lengte van het lichaam.

In andere katoenaanplantingen op St. Martin, waar men den grond over zijn geheele oppervlakte van struikgewas had moeten zuiveren, en hem ook ten behoeve van tusschenkultures meer of min diep had moeten bewerken, hadden de katoenplanten niets van de rups te lijden gehad. Wel weer in aanplantingen niet ver van de laatstgenoemde verwijderd, waar men geplant had in oude suikerrietvelden, en waar ook de bodem slechts was losgemaakt ter plaatse waar de katoenzaden werden gelegd.

Een bekend Curaçaosch planter vertelde mij als een feit, dat op de lijnen waar het vorige jaar „ka-

---

bergplaatsen voor een anker en ketting, een ankerspil, een tros enz. welke met luiken worden gesloten. Boven het lichaam der boot uit verheffen zich drie buizen, waarvan twee ventilators zijn en de derde de periscoop is, een werktuig, waarmede men, onder de oppervlakte van het water zijnde, den omtrek verkennen kan. De periscoop wordt door middel van een motortje, dat gemakkelijk in en buiten werking kan worden gesteld, voortdurend langzaam doorgedraaid, zoodat men den geheelen horizon kan afzien, en zoodra men de aandacht op een zeker punt wenscht te bepalen, kan het motortje worden uitgeschakeld en blijft de periscoop stilstaan.

Binnen in de boot zijn een aantal waterdichte tanks, welke dienen om waterballast te bevatten, en waarin men door zeer groote kleppen in korten tijd een zekere hoeveelheid water kan laten stroomen, zoodat de boot dieper komt te liggen. Dit water kan weder verwijderd worden door samengeperste lucht, welke in sterke stalen reservoirs wordt medegevoerd, tot de geheel of gedeeltelijk gevulde tanks toe te laten, en door de inmiddels geopende buiten-boordskleppen weg te persen.

Geheel vóór in de boot en geheel achterin is zoo'n waterdichte tank ingebouwd, en door water van voor naar achteruit of omgekeerd te verplaatsen, door de buis welke de beide tanken verbindt, kan men de ligging van de boot in langscheepschen zin wijzigen. Men verkrijgt dit door samengeperste lucht in een der tanken toe te laten, en dus door de gemeenschapsbuis naar de andere tank te blazen. Aan de oppervlakte varende, wordt de boot voortbewogen door een vier-cylinder gasoline-machine, voor welke de noodige brandstof geborgen is in een groote tank vóór in de boot ingebouwd. Nemen wij één der cylinders tot voorbeeld om na te gaan, hoe deze machine werkt. Bij den neergaanden slag van den zuiger wordt gasoline en lucht in den cylinder gezogen, welke bij den opgaanden slag van den zuiger wordt samengeperst; bij den volgenden neergaanden slag wordt het gasmengsel door een electrische vonk ontstoken, waardoor de zuiger met kracht naar beneden wordt gedreven, en bij den volgenden opgaanden slag worden de afgewerkte gassen uit den cylinder geperst en naar buitenboord verwijderd. Deze vier verschillende handelingen hebben tegelijkertijd om beurten in elk der cylinders plaats, zoodat, als in den 1sten cylinder het gasmengsel wordt samengeperst, in den derden cylinder dan de ontsteking plaats heeft en tegelijkertijd in den vierden cylinder het afgewerkte gas wordt weggeperst. Een bezwaar van deze soort machines is, dat zij niet achteruit kunnen werken, en ook niet gemakkelijk zijn aan te zetten. Om het werktuig aan den gang te krijgen, kan men met een pompje een mengsel van gasoline en lucht in den cylinder persen, waar de zuiger in bovensten stand staat, en zoodra dit gedaan is met de hand den electrischen stroom sluiten, zoodat een vonk overspringt en de machine begint te draaien, daarna zelf automatisch zorgende voor de verdere beweging. Ook kan het werktuig aan den gang worden gebracht door middel van samengeperste lucht, maar als regel doet men het met behulp van den electromotor, welke dient tot voortstuwing van de boot onder water. De gasolinemachine is natuurlijk onder de oppervlakte niet bruikbaar, omdat dit werktuig veelal lucht noodig heeft voor hare werking, en, hoewel men een hoeveelheid samengeperste lucht in de boot medeneemt, heeft men dit noodig voor andere doeleinden. De electromotor welke door middel van wrijfkoppelingen aan de schroefas kan worden verbonden, ontvangt zijn vermogen van een zeer groote electrische accumulatorenbatterij, welke vooruit moet worden geladen. Met deze motor kan de boot drie uren lang volle kracht onder water varen, maar het electrisch vermogen van de acumulatorenbatterij moet dan weer worden aangevuld, waartoe het noodzakelijk is naar de oppervlakte terug te keeren. De batterij kan dan geladen worden van een station aan den wal, of wel kan dit geschieden door de gasolinemachine aan te zetten en deze den electromotor, welke dan dienst doe als dynamo te doen draaien.

dena's" waren, welke vóór het zaaien verbrand of onder den grond worden gehakt, de planten van de rups verschoond blijven. Ook was het hem opgevallen, dat op een plek, waar houtskool was gebrand, geen rupsen voorkwamen. Hij herinnerde zich nog, dat zijn grootvader, die zich zeer voor zijne plantage intresseerde en als een ervaren planter bekend stond, groote waarde hechtte aan het branden tot tegengang van de rupsenplaag.

In de eerste helft van December, wel wat laat, legde ik een klein proefveldje aan, 't welk alleen ten doel had eene voorloopige proef te nemen met grondbewerking, om den invloed daarvan op de ontwikkeling der maïs na te gaan. Verschillende omstandigheden, die niet te voorzien waren geweest, maakten het resultaat in sommige opzichten onzuiver, maar twee belangrijke feiten konden toch worden geconstateerd. Het eene had ik verwacht, dat n. l. de maïs op de behoorlijk diep bewerkte gedeelten veel minder van de spoedig invallende droogte had te lijden, dan die op minder, of in 't geheel niet bewerkte, en dus ook dan de maïs op het geheele eiland. Daar wij te laat waren begonnen, kwam zij niet tot behoorlijke ontwikkeling, maar zij bleef trots de felste droogte welig groen, en toen einde April overal het gewas totaal verdroogd was en zonder leven stond, was zij daar nog steeds van beneden tot boven groen.

Het andere belangrijke feit was, dat, terwijl overal in 't rond maïs zoowel als andere gewassen, zooals meloenen en pompoenen, in de naaste nabijheid, sterk van de rups had te lijden, de maïs op het proefveld geheel onaangetast bleef.

Dit dubbele resultaat was zeer bevredigend en, wat het eerste gedeelte betreft, volkomen in overeenstemming met wat wetenschap en praktijk hebben geleerd; wat het tweede aangaat, met de zooeven gemaakte opmerkingen. Proeven op uitgebreide schaal zullen het moeten bevestigen en tevens bewijzen, dat een degelijke grondbewerking ook financiel voordeeliger is."

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Hedenmorgen diende Z. D. H Mgr. J. J. A VAN BAARS in de kapel van het St. Martinus-gesticht de Tonsuur en Kleinere Orden toe aan den Eerw. Heer MAXIMILIANUS PIWOWARCZIK uit het Diocees van Breslau. De wijdeling is lid van de Congregatie der E E. P. P. Salesianen en verbonden aan de stichting *San Rafael* in Maracaibo.

Morgen ochtend onder de H. Mis van zeven uren zal aan Z. Eerw. het H. Subdiakonaat worden toegediend, wederom in de kapel van het St. Martinus-gesticht.

De „Campagne."

De Curaçaosche Courant neemt het op voor den Heer A. JESURUN, Correspondent van *Het Vaderland*, en herinnert er aan, hoe diezelfde Correspondent in een vroegere correspondentie reeds had aangetoond, dat er niet het minst verband bestaat tusschen de ontslagname der elf leden van den Kol. Raad en de campagne tegen den Gouverneur „door de Roomsche pers op touw gezet."

Een bewijs te meer derhalve ten gunste van het optreden der Roomsche Pers, nu ook anderen, geheel en al onafhankelijk van haar invloed erkennen, dat er werkelijk iets verkeerd is bij het Bestuur. Waarom anders meenden elf leden van den Raad met het Bestuur niet meer te kunnen samenwerken?

Welnu, wanneer de Roomsche Pers te recht wijst op werkelijk bestaande fouten, mag men dit geen „Campagne" heeten. Dit woord sluit in zich de hatelijke insinuatie, dat men zonder reden tegen iemand ageert. En zulk een hatelijkheid hadden wij van den Heer A. JESURUN niet verwacht, die juist gezien had, toen hij voor Holland constateerde dat ook anderen, geheel en al onafhankelijk van de Roomsche Pers, van hun ontevredenheid over het Bestuur blijk meenden te moeten geven. En daarom wezen wij er op, dat die hatelijkheid nu niet langer herhaald behoefde te worden, nu zij bij den heer MARCHANT er toch niet inging.

Over de argumenten van den Heer A. JESURUN ter verdediging van De Curaçaosche Bank, hebben wij geen woord gerept, en begrijpen derhalve niet, hoe *De Curaçaosche Courant* in ons afwijzen van een hatelijkheid een gebrek aan goede trouw kan zien, alsof onze meening in andere punten niet met den heer JESURUN kan medegaan.

Wil men toch volhouden met ons optreden tegen den Gouverneur als „Campagne" te qualificeeren, dat men dan ook erkenne het drijven van zekere zijde om alles, wat verkeerd is, te verzwijgen, en alles, wat goedkeuring verdient, hemelhoog te verheffen, en aan deze wijze van handelen ook den waren naam geve, welken zij verdient.

Men ga slechts na, welke bladen organen zijn van het publiek, en opkomen voor de belangen van het volk, alsmede welke bladen slechts spreekbuizen zijn van particuliere personen en slechts particulier belang dienen.

Tooveren met cijfers.

De Gouverneur heeft een ANTWOORD ingediend op het schrijven van de commissie van rapporteurs uit de afdeelingen van den Kol. Raad over de Inkomstenbelasting.

In het tarief zal worden opgenomen dat inkomsten van *f* 600— tot beneden *f* 800 belast zullen worden met *f* 2.

Over dat tarief is reeds zooveel te doen geweest, dat wij er verder maar over zwijgen zullen. De praktijk zal wel uitwijzen, of *f* 2 voor deze categorie van personen, eigenlijk niet te veel is.

Ernstiger is wel, wat er volgt in dit antwoord:

„De ondergeteekende is het volkomen eens met den Raad, dat de tegenwoordige grondbelasting te hoog is; eene zoo hooge grondbelasting is uit een oeconomisch oogpunt zeer nadeelig."

Die belasting zal derhalve zoo spoedig mogelijk worden gewijzigd, maar omdat zulk een ingrijpenden maatregel niet zoo op eens kan worden ingevoerd, neemt het Bestuur zeer gaarne het tijdelijk correctief door den Raad aangewezen over en zal derhalve bij gelegenheid van de invoering der Inkomstenbelasting er toe over gaan die te zware belasting te verminderen met 15%.

Zulk een besluit zouden wij mogen verwachten na die volmondige erkenning der bezwaren. Maar in plaats daarvan lezen wij verder:

„Die belasting vertegenwoordigt echter op het budget een zoo belangrijk bedrag, dat aan eene doeltreffende verlaging niet gedacht kan worden dan ter gelegenheid van eene algemeene herziening van het belastingstelsel."

„Ook met eene verlaging in mindere mate is reeds een niet onaanzienlijk bedrag gemoeid."

De grondbelasting is te hoog en werkt verderfelijk op de oeconomische ontwikkeling der Kolonie. Dit wordt erkend. MAAR er komt van die belasting toch aardig wat binnen, wat niet gemist kan worden. En dit is hoofdzaak. Op andere wijzen wil men *beproeven* de oeconomische ontwikkeling te bevorderen. Die proeven alleen kosten reeds veel geld, en het succes is daardoor niet verzekerd.

Deze belasting verminderen werkt *zeker* ten gunste van de oeconomische verheffing der Kolonie en kost weinig geld, maar dat zeker werkend middel wordt gewezen van de hand.

Dit vinden wij erg treurig.

Maar er is nog meer. Steeds werd beweerd voor allen, die het hooren wilden, dat de algemeene herziening van het belastingstelsel voornamelijk ten doel had den druk der lasten meer gelijkmatig te verdeelen. De Ministers spraken wel eens anders en ook nu komt de aap uit de mouw gluren: alleen dan vermindering van deze belasting, wanneer door andere belastingen die vermindering maar weer gedekt wordt.

Vangt nu aan de zware goocheltoer, het tooveren met cijfers.

Wij lezen maar weer verder;

„De omstandigheid, dat juist thans eene nieuwe schatting voor de grondbelasting plaats heeft, brengt echter, naar de ondergeteekende meent te kunnen aannemen, van zelf reeds het door den Raad gewenschte correctief aan. Op de begrooting voor het loopende jaar is de opbrengst der grondbelasting gebaseerd op de laatste schatting en gesteld op *f* 74,000—; voor het jaar 1907 heeft de ondergeteekende gemeend die opbrengst niet hooger dan *f* 65,000.— te mogen ramen, een cijfer, dat z. i. ook voor het loopende jaar reeds zal moeten worden aan genomen, hetgeen alzoo terstond een feitelijke verlaging der grondbelasting met ruim 12 % beteekent, waardoor praktisch het door den Raad beoogde doel reeds wordt bereikt."

Is dat niet handig. Een schuld met 12 % verminderen en toch hetzelfde moeten betalen?

Een eenvoudige berekening maakt dit duidelijk.

Uw eigendommen werden vroeger geschat op *f* 100,000. Ge moest betalen bijv. 1 % dus *f* 1000. De waarde der eigendommen daalden echter sterk, omdat zij bijna niets meer opbrachten, zoodat zij *f* 40,000 lager geschat moesten worden. Ge betaalt dus voortaan 1 % van de *f* 60,000 of *f* 600

Vroeger betaaldet gij *f* 1000, nu slechts *f* 600 dus een vermindering van 40 %, redeneert de Gouverneur.

Maar de belasting drukt nog net even zwaar, zoo antwoorden wij: nog dezelfde 1 % van de geschatte waarde! En nu ik armer ben geworden voel ik dien drukkenden last van die 1 % nog meer dan vroeger.

Hoor eens hier, de Staat, het Gouvernement ontvangt minder, dus betaalt ge minder. Vroeger werd er *f* 1000 opgebracht en nu maar *f* 600 dus een vermindering van 40 %.

Voor het Gouvernement ja! voor den belastingschuldige, neen!

Door de algemeene armoede is de opbrengst verminderd, maar de te zwaar drukkende belasting niet lichter gemaakt. Volgens de geschatte waarde moet nog evenveel % belasting betaald worden als vroeger, die juist om de grooter armoede zwaarder wordt gevoeld.

Helaas, uit hetgeen gaat volgen, ontvangen we al weer den indruk, dat het alleen om de centen te doen is en alle oecomomische ontwikkeling een mooi woord, waar prachtig mede geschermd kan worden. Men oordeele:

„De ondergeteekende meent alzoo, ten einde de raming der grondbelasting *op de begrooting niet meer te drukken*, dan nu reeds het geval heeft moeten zijn, den Raad in overweging te mogen geven de door de nieuwe schatting te weeg gebrachte feitelijke vermindering der grondbelasting met ruim 12 % als het gewenschte correctief te beschouwen" etc.

Och, zoo dom zal de Raad toch wel niet wezen.

Door de algemeene armoede en achteruitgang verminderde voor het Gouvernement de *opbrengst* der grondbelasting met 12 % voor de nog meer verarmde bevolking, bleef de belasting*druk* even zwaar.

Wijkmeesters.

Ook voor de Wijkmeesters werd nu een *Instructie* openbaar gemaakt. Dit is allesbehalve een sinecuur, zooals men wel eens meent, daar zit meer aan vast dan men denkt.

Art. 1.

De Wijkmeesters maken zich zooveel mogelijk bekend met de gesteldheid hunner wijken en houden registers van de bevolking en het aantal huizen in hunne respectieve wijken.

Art. 2.

Jaarlijks vóór het einde der maand Januari doen de Wijkmeesters den Gouverneur toekomen een staat van de bevolking hunner wijken, volgens het bij hen reeds aanwezig model.

Ook op andere tijden verstrekken zij den in alinea 1 bedoelden staat wanneer zulks van hen gevorderd wordt.

Art. 3.

De Wijkmeesters zorgen, dat de huizen in hunne wijken op eene in het

oog vallende plaats voorzien zijn van het duidelijk zichtbare nummer, waaronder zij op het cohier ingeschreven zijn.

Art. 4.

De Wijkmeesters volgen de bevelen op, die hun uit den aard hunner betrekking door of van wege den Gouverneur worden gegeven.

Zij verstrekken aan den Procureur-Generaal in zaken betreffende de politie en aan den Administrateur van financiën naar aanleiding van art. 14 der verordening, houdende bepalingen omtrent het recht successie en overgang bij overlijden, de inlichtingen, die van hen gevorderd worden.

Art. 5.

Ieder Wijkmeester is gehouden ten spoedigste aan den Procureur-Generaal bericht te geven van misdaden, die, in zijn wijk gepleegd, ter zijner kennis mochten komen.

Hiertoe kan hij zich van een beambte van politie bedienen.

Art. 6.

De Wijkmeesters geven, ieder voor zijne wijk, de bewijzen van onvermogen af.

Zij verleenen hunne diensten wanneer die van hen gevorderd worden.

Art. 7.

De Wijkmeesters geven kennis aan den Procureur-Generaal, wanneer er in of aan hunne wijken huizen zijn, die door bouwvalligheid, of straten, stegen of pleinen, die door den slechten toestand, waarin die verkeeren, gevaar voor de veiligheid van het publiek opleveren.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Volgens een Laffanbericht heeft de Paus aan de Fransche bisschoppen een telegram gezonden, waarbij hij den katholieken aanraadt zich niet te verzetten tegen het opmaken der inventarissen van de kerken. Z. H. betreurt ten zeerste het rumoerig optreden in de kerken en beveelt de geloovigen aan op God te vertrouwen.

In de Kamer wees de heer Ribot er op, dat de aartsbisschop van Parijs aan de geestelijkheid van Parijs en de geloovigen de meest loffelijke en vredelievende instructies had gegeven, en dat alle priesters van Parijs de beklagenswaardige incidenten betreurden. De wet, zeide Ribot, moet natuurlijk worden toegepast, maar hij vroeg of de autoriteiten niet in overleg konden treden met de pastoors der stad, ten einde een herhaling der rumoerige gebeurtenissen te voorkomen.

Om een herhaling van de ernstige wanordelijkheden in de kerken te voorkomen, heeft de overheid nu bepaald dat het tijdstip, waarop de ambtenaren de boedelbeschrijving zullen verrichten geheim gehouden moet worden.

Al keuren wij het heftig optreden der katholieken tegenover de Regeeringsambtenaren niet volstrekt goed, vooral daar dit optreden in strijd is met den wil van den Paus en den Aartsbisschop, verklaren kunnen wij die houding wel. Graaf de Mun heeft het gezegd en alle katholieken zijn dit met hem eens, dat de inventarisatie een voorbereiding is voor de confiscatie, voor de berooving der kerkelijke goederen. En daarom vooral protesteert het volk op zulk een heftige wijze. Of de katholieken hier alleen schuldig staan en zij wellicht niet opgehitst worden door het brutaal en uittartend optreden der Regeeringsambtenaren?

Men zou dit laatste haast gaan denken, als men rekening houdt met het gisteren hier openbaar gemaakt telegram, dat HET MINISTERIE GEVALLEN IS.

Er moest gestemd worden over de wanordelijkheden bij de inventarisatie (zeker over de houding der Regeering ten opzichte daarvan) en de Regeering leed een nederlaag met 33 stemmen minderheid.

Advertentien.

VERGADERING

VAN DEN

Kolonialen Raad

op Maandag, den 12n. Maart 1906 des avonds te 7½ uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERP:

1°. Ingekomen stukken;

De Gouvernements-Secretaris,
Griffier van den Raad,
J. F. HAAIJEN.

Bekendmaking.

De Voogdij-raad op Aruba maakt hierbij bekend, dat hij voorloopig zijne gewone vergaderingen zal houden in de laatste week van elk halfjaar en wel op Donderdag 10—11 uur des voormiddags in de zaal van het Kantongerecht alhier.

Aruba, den 26n. Februari 1906.

Namens den Voogdij-raad voorn.
De Secretaris
E. IRAUSQUIN.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende, Secretaris van den Voogdij-raad op dit eiland, brengt hierbij ter kennis van het publiek, dat allen die zaken te behandelen hebben met dezen Raad, zich ten zijnen kantore in het fort Zoutman alhier op elken Woensdag van 8—12 nur des voormiddags kunnen vervoegen.

Aruba, den 26n Februari 1906.

E. IRAUSQUIN.

Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden gedurende de ziekte en bij het overlijden van zijne dierbare echtgenoote, betuigt de ondergeteekende hierbij, ook namens de familie, zijn hartgrondigen dank.

Curaçao 2 Maart 1906.

MICHAEL M. RÖMER.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 2den September 1904 t/m 10 Februari 1905, onder N°. 2164 S t/m N°. 10000 S, zal plaats hebben op DONDERDAG den 15den Maart en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 8sten Maart 1906.

De Voorzitter.
A. JESURUN.

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO